

Valtuustoaloite kestävän kehityksen budjetoinnista ja ilmastovaikutusten arvioinnista

Kansainvälisen ilmastopaneeli IPCC:n uusin ilmastoraportti asettaa päättäjät kaikkialla maailmassa yksinkertaisen valinnan eteen: joko alamme toteuttaa nopeita päästövähennyksiä tai kannamme vastuun katastrofeista, jotka voimistuva ilmastomuutos tuo mukanaan. Kestävässä kehityksessä on kyse siitä, millaisen elinympäristön ja resurssit jätämme tuleville sukupolville.

Kunta voi päätöksillään vaikuttaa päästöihin sekä suoraan omassa toiminnassaan että epäsuorasti esimerkiksi kumppaneiden ja sijoitusten kautta, sekä kannustamalla asukkaita ilmaston kannalta kestäviin kulutusvalintoihin ja liikkumiseen. Ilmaston kannalta kestäviä päätöksiä syntyy todennäköisemmin, jos päätösten ilmastovaikutukset ovat tiedossa jo päätöstä tehtäessä.

IPCC:n raportin mukaan ilmaston lämpeneminen voidaan vielä määrätietoisella työllä rajoittaa 1,5 asteeseen, mutta toimien pitää olla nopeita ja tehokkaita. Näihin talkoisiin kaikkien on osallistuttava – myös pienten kuntien. Jo puolentoista asteen lämpenemisen vaikutukset ovat dramaattisia. Tähänastisia ilmastotavoitteita on kiristettävä ja toimenpiteitä nopeutettava. Tähän työhön tarvitaan mukaan niin kansainväliset yhteisöt, valtiot ja kotitaloudet kuin kunnat ja kaupungitkin.

Ympäristöministeriön ilmastobarometrin mukaan neljä viidestä suomalaisesta on sitä mieltä, että ilmastomuutoksen hillitsemisellä on kiire. Nuorten keskuudessa luku on vielä korkeampi. Nopeisiin päästövähennyksiin jo vuoteen 2025 mennessä tarvitaan suunnitelma ja hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä tarvitaan pitkän tähtäimen ilmasto-ohjelma. Pelkällä puheella emme päästötavoitteitamme saavuta.

Suomi on ensimmäisenä maana sisällyttänyt valtion talousarvioehdotukseen kestävän kehityksen osion, ja aikoo sisällyttää kestävän kehityksen periaatteet ja tavoitteet osaksi tuleviakin hallitusohjelmia, hallituksen tulevaisuustyötä sekä budjettivalmistelua. Myös kunnassa talousarvio on strategian ohella tärkein yksittäinen kunnan toimintaa ohjaava päätös, ja siksi on olennaista ymmärtää ja tunnistaa talousarvion ja kestävän kehityksen yhteys. Tilinpäätökseen tulisi myös sisällyttää arviointi ilmastovaikutuksista ja kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisesta.

Kestävän kehityksen budjetointi on haastava tehtävä ja siksi se kannattaa toteuttaa vaiheittain. Ensi vaiheessa tulisi keskittyä kestävyuden ekologiseen ulottuvuuteen ja erityisesti ilmastovaikutuksiin, jatkossa myös sosiaalisiin ja kulttuurisiin tekijöihin. Talousarvio ei kuitenkaan ole kunnan ainoa ilmastovaikutuksiltaan merkittävä päätös. Siksi ilmastovaikutusten arviointi tulisi asteittain tuoda osaksi kaikenlaista kunnan päätöksentekoa. Tavoitteena olisi saada kokonaiskuva kestävän kehityksen tavoitteita tukevista ja niitä rapauttavista resursseista sekä lisätä kustannustehokkuutta ja läpinäkyvyyttä.

Kestävän kehityksen sisällyttäminen osaksi taloussuunnittelua ja ilmastovaikutusten arvioinnin sisällyttäminen osaksi kaikkea päätöksentekoa edellyttää uutta osaamista ja työkaluja. Forssan seudulla on ainutlaatuista kestävän kehityksen ja kiertotalouden osaamista ja näitä resursseja kannattaa hyödyntää uusien mallien kehittämisessä. Kunnan kannattaa myös tehdä mahdollisuuksien mukaan tässä yhteistyötä muiden kuntien kanssa. Toimintaa suunnitteleamalla ja yhteistyön myötä pienenkin kunnan on mahdollista toimia omalta osaltaan ilmaston hyväksi.

Osallistava valmisteluprosessi yhdessä kaikkien toimialojen kanssa lisää myös laajemmin kunnan henkilöstön tietoisuutta Humppilan kestävästä kehityksestä ja kunnan toiminnan ilmastovaikutuksista sekä oman hallinnonalan kytköksistä niihin.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Humppila

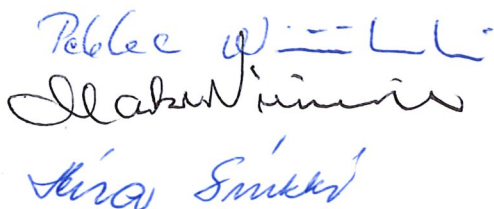
- sisällyttää kestävästä kehityksestä ja ilmastotietoisuudesta poikkileikkaavasti osaksi kunnan taloussuunnitelmia
- laatii sekä nopeiden päästövähennysten että pitkän tähtäimen ilmastotavoitteet
- tekee kunnan päätösten ilmastovaikutukset näkyväksi esimerkiksi toteuttamalla ilmastovaikutusten arvioinnin osana kaikkea päätöksentekoa
- kartoittaa mahdollisuuksia rakentaa malleja kestävästä kehityksestä budjettiin ja ilmastovaikutusten arviointiin yhteistyössä esimerkiksi muiden kuntien, oppilaitosten ja kansainvälisten verkostojen kautta
- järjestää valtuutetuille kestävästä kehityksestä ja järvivihreyden iltakoulun kestävästä kehityksestä mukaisen päätöksenteon tueksi ja ilmastotietoisuuden lisäämiseksi (esimerkiksi yhdessä muiden kuntien kanssa)

Humppilassa 25.9.2019

Mirna Autio

Vihreiden valtuustoryhmä

Rebecca W...
Ilkka...
Kirsi...